

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

2008/2330(INI)

13. 2. 2009

STANOVISKO

Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví

pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

o obnovené sociální agendě
(2008/2330(INI))

Navrhovatelka: Marie Panayotopoulos-Cassiotou

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro zaměstnanost a sociální věci jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na své usnesení ze dne 13. října 2005 o ženách a chudobě v Evropské unii¹,
  - s ohledem na své usnesení ze dne [...] února 2009 o nediskriminaci na základě solidarity mezi muži a ženami a mezigenerační solidarity²,
- A vzhledem k tomu, že článek 2 Smlouvy o ES stanoví, že solidarita a rovnost žen a mužů patří k základním hodnotám Evropské unie a že Komise a členské státy jsou povinny zajistit dodržování práv žen a všem členům společnosti usnadnit účast na hospodářském a sociálním životě,
- B. vzhledem k tomu, že chudoba porušuje lidská práva a její potírání musí být prioritou, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat ženám, jež jsou chudobou více ohroženy než muži kvůli své ekonomické závislosti (mnoho z nich odvádí neplacenou práci v domácnosti), přetrvávajícím rozdíly v odměňování mužů a žen na trhu práce a kvůli skutečnosti, že ženy tvoří velkou většinu rodičů samoživitelů a starší populace;
- C. vzhledem k tomu, že investice do rovnosti žen a mužů předpokládá úsilí o výrazné zlepšení životní situace chudých žen, čímž se sníží riziko přenosu chudoby na další generace,
- D. vzhledem k tomu, že významné oblasti, jako je pracovní mobilita, mobilita znalostí a mobilita ve zdravotnictví, mají jiný dopad na život žen než na život mužů,
1. bere na vědomí, že Komise vypracovala obnovenou sociální agendu, která umožní postoupit o krok dále a pro sociální politiky formuluje cílenější a integrovanější přístup tím, že mobilizuje oblasti zaměstnanosti, rovných příležitostí, vzdělávání, zdraví a informační společnosti, a doufá, že takto se podpoří rovné postavení mužů a žen, vytváření většího počtu kvalitnějších pracovních míst a úsilí vynakládané v boji proti chudobě, diskriminaci a sociálnímu vyloučení;
  2. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že obnovená sociální agenda nezařazuje ženy mezi priority Komise, a vyzývá Komisi k zohlednění práv žen ve všech klíčových oblastech činnosti, aby byl jednoznačně zohledňován dopad veškerých činností na ženy, má-li se předejít tomu, aby se staly novou vykořisťovanou třídou 21. století;
  3. připomíná nárůst chudoby, nejisté práce a nerovnosti; vyzývá členské státy, aby přijaly politiky na oživení růstu mezd a důchodů, což přispěje ke spravedlivějšímu rozdělování bohatství, zlepšení životní úrovně pracovníků a důchodců – především žen – a k oživení ekonomiky;
  4. vyjadřuje politování především nad tím, že balíček neobsahuje revizi směrnice o rovném

¹ Úř. věst. C 233 E, 28.9.2006, s. 130.

² Texty přijaté tohoto dne P6_TA(2009)[...].

platu doplněné o systém neutrálního hodnocení práce z hlediska pohlaví, jejímž cílem by bylo snížení rozdílů v odměňování mužů a žen v jednotlivých hospodářských odvětvích i mezi nimi, ani zvláštní opatření na sladění práce s osobním životem;

5. žádá členské státy, aby do roku 2010 posílily právní předpisy týkající se rovnosti žen a mužů, zohlednily rovnost žen a mužů ve všech oblastech politik v souladu s požadavkem čl. 3 odst. 2 Smlouvy o ES a zajistily účinné provedení a uplatňování směrnice 2002/73/ES o provádění zásady rovného jednání pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, vzdělání a pracovní podmínky;
6. zdůrazňuje, že vzhledem k novým demografickým problémům je nejlepší reakcí na negativní tendence vyřešení situace žen, které žijí v chudobě, mají nerovný a nedostatečný přístup k potravinám, bydlení, vzdělání, odměňování a nemají možnost sladit práci s osobním životem;
7. žádá Komisi, aby vypracovala studii o střednědobých a dlouhodobých dopadech různých druhů mobility na ženy a aby navrhla opatření na zmírnění jejich negativních důsledků;
8. domnívá se, že zájmy a hodnoty EU, mezi něž patří i rovnost mužů a žen, musí ovlivňovat rozhodnutí přijímaná na mezinárodní úrovni v rámci agendy pro důstojnou práci a uplatňování základních práv a mezinárodních úmluv, především těch, které se týkají práce žen, matek a dětí a rovněž vzdělání;
9. znovu potvrzuje své odmítavé stanovisko k návrhu směrnice o pracovní době a vyzývá ke stažení tohoto návrhu; dále vyzývá Radu, aby se jednoznačně zavázala ke zkrácení pracovní doby bez snížení mezd, a členské státy, aby koordinovaly své úsilí o postupné zkracování pracovní doby za účelem dosažení krátkodobého cíle 35 pracovních hodin týdně; domnívá se, že zkrácení pracovní doby bez snížení mezd by mělo být považováno za další způsob vytváření pracovních míst, především pro ženy, a posílení hospodářství;
10. domnívá se, že flexibilita a bezpečnost musí být používány ve prospěch sociálně znevýhodněných občanů, zejména žen a starších osob, které jsou vystaveny vyššímu riziku extrémní chudoby, jak to zdůrazňují studie Komise; za tímto účelem je nutné zaujmout vyvážený přístup, který bude mít na zřeteli zájmy pracujících žen i žen v důchodu a současně integraci potenciálu žen a jejich aktivní přínos k podpoře hospodářského růstu;
11. zdůrazňuje, že je nutné uplatňovat nové pobídky k lepšímu sladění rodinného a pracovního života tím, že ženám bude poskytnuta rozsáhlá škála sociálních služeb;
12. zdůrazňuje, že bez zlepšení životní úrovně občanů nelze reagovat na krizi a její důsledky; žádá členské státy, aby posílily sociální funkce státu a systémy sociální ochrany, zvýšily veřejné investice do infrastruktury, zejména mateřských škol a domovů důchodců, vypracovaly politiku bydlení, jež všem zaručí právo na bydlení, a podporovaly a rozvíjely veřejnou zdravotní péči a veřejné školství;
13. domnívá se, že odstranění nižších mezd v některých profesích, zejména těch, jež zastávají ženy, je předpokladem pro uskutečnění nového modelu sociální spravedlnosti a ekonomické nezávislosti;

14. zdůrazňuje významnou úlohu vzdělávání v sociální politice; zdůrazňuje, že mladí lidé musí těžit z kvalitního vzdělávání s cílem vymýtit jev předčasného ukončování školní docházky; dále zdůrazňuje, že je naprosto nezbytné v celé EU bojovat proti školní segregaci; mladí lidé, zejména dívky a ženy, by nadto měli být informováni o možnostech, které jim nabízí systém vzdělávání a odborné přípravy; vyzývá Komisi, aby učinila další krok v oblasti celoživotního učení a přijala opatření na podporu rovného postavení mužů a žen, jako je získávání nových dovedností (např. při využívání nových technologií), s cílem zajistit opětovné začlenění žen na trh práce;
15. podporuje prohloubení dialogu se sociálními partnery, jež má za cíl zlepšit podmínky rodičovské dovolené; vítá nové návrhy Komise týkající se mateřské dovolené a práv samostatně výdělečně činných osob; zdůrazňuje, že je nutné zajistit, aby se ženy mohly znovu začlenit na trh práce, a žádá tedy Komisi, aby tento cíl účinně podporovala;
16. zdůrazňuje význam účasti žen na trhu práce v pozici zaměstnavatelek i zaměstnankyň v souvislosti s plněním cílů EU v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, které se týkají především sociálního začleňování, hospodářského růstu a blahobytu; zdůrazňuje, že by ženám měly být poskytnuty příležitosti k rozvíjení dosažených kvalifikací a využití jejich vzdělání a odborné přípravy; zdůrazňuje však, že je třeba ženám nabídnout alternativy umožňující lepší organizaci jejich rodinného a soukromého života;
17. naléhavě vyzývá Komisi, aby aktivně podporovala podnikání žen, jež jim umožňuje lépe sladit rodinný a pracovní život; žádá Komisi, aby zaručila flexibilitu navrhovaných právních předpisů, díky níž lze odstranit administrativní či finanční zátěž, která může ženám bránit v podnikatelské iniciativě;
18. domnívá se, že zaměstnání samo o sobě dostatečně nechrání před extrémní chudobou a že především v důsledku segregace v zaměstnání vykonává hůře placenou práci více žen než mužů; dále se domnívá, že často ani sociální dávky neposkytují záruku před extrémní chudobou;
19. vybízí Komisi k propojení obnovené sociální agendy s dalšími iniciativami, jako je Evropský pakt pro rovnost žen a mužů, Evropský pakt mládeže a Evropská aliance pro rodiny, aby se zlepšil přístup sociálně znevýhodněných skupin k sociálním dávkám;
20. zdůrazňuje, že extrémní chudobu a sociální vyloučení, jež z ní vyplývá, nelze posuzovat pouze z ekonomického hlediska na základě čísel, ale že musí být chápány také z hlediska lidských a občanských práv; uznává, že zásada volného pohybu kapitálu a zboží sama o sobě nemůže vymýtit chudobu nebo chronickou chudobu (zejména pokud je trvalého rázu) a že lidé, jichž se extrémní chudoba dotýká, ztrácejí příležitosti, nemohou se plně účastnit života společnosti a stávají se lhostejnými vůči svému okolí;
21. požaduje, aby na všech úrovních rozhodovacího procesu bylo upevněno úzké partnerství s nejchudšími ženami a rodinami, aby bylo možné z jejich zkušeností čerpat v návrzích opatření a prostředků určených k účinnému boji s chronickou chudobou a s ní spojeným sociálním vyloučením; požaduje, aby v zájmu vytvoření výše uvedeného partnerství všechny příslušné orgány přizpůsobily otevřenou metodu koordinace a operační rámec obnovené sociální agendy potřebám žen žijících ve velké chudobě;

22. vyzývá členské státy, aby při uplatňování obnovené sociální agendy přijaly dodatečná podpůrná opatření, která by měla pomoci zvláště pracujícím matkám samoživitelkám a matkám početných rodin najít zaměstnání s pružnou pracovní dobou, aby mohly plnit své náročnější rodinné závazky;
23. oceňuje každodenní boj nejhudších žen s extrémní chudobou a práci dobrovolníků, kteří jim pomáhají a podporují je, a tím významně přispívají k uplatňování obnovené sociální agendy; vyzdvihuje práci mezinárodních nevládních organizací, jako jsou Caritas internationalis nebo Asociace pro toleranci a rozvoj - čtvrtý svět, které se dlouhodobě věnují nejvíce znevýhodněným skupinám obyvatelstva, jakož i evropských sítí nevládních organizací zasazujících se o veřejné blaho;
24. vybízí orgány na všech úrovních rozhodovacího procesu, jež jsou pověřeny uplatňováním obnovené sociální agendy, k přijetí stejné definice chudoby, jak ji schválil Parlament ve všech svých usneseních o dodržování základních práv v Unii, a jíž se jmenovitě rozumí: absence základních jistot znamená nepřítomnost jednoho nebo více faktorů, zejména zaměstnání, jež jednotlivcům a rodinám umožňují plnit profesní, rodinné a sociální povinnosti a využívat svých základních práv. Tyto situace se mohou lišit co do závažnosti a jejich dopady mohou být různého rozsahu, přičemž mohou být v menším či větším měřítku nevratné. Absence základních jistot může vést k extrémní bídě, pokud postihne současně více oblastí života, přetrvává dlouhou dobu a vážně omezuje příležitosti k znovudosažení práv a plnění povinností;
25. vybízí Komisi k propojení obnovené sociální agendy s dalšími iniciativami, jako je Evropský pakt pro rovnost žen a mužů, Evropský pakt mládeže a Evropská aliance pro rodiny, aby se zlepšil přístup sociálně znevýhodněných skupin k sociálním dávkám.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	10.2.2009
Výsledek závěrečného hlasování	+: 18 -: 0 0: 5
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Riitta Siitonen, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Anna Záborská
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Gabriela Crețu, Ana Maria Gomes, Donata Gottardi, Elisabeth Jeggle, Maria Petre